

Riksdagens svar RSv 255/2022 rd — RP 261/2022 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av luftfartslagen och av 127 och 128 § i lagen om transportservice

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av luftfartslagen och av 127 och 128 § i lagen om transportservice (RP 261/2022 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kommunikationsutskottet (KoUB 24/2022 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av luftfartslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i luftfartslagen (864/2014) 158 § 5 och 6 mom., sådana de lyder i lag 965/2018,
ändras 2 § 27 punkten, rubriken för 6 kap., 113 § 2 mom., 146 § 14 punkten och 158 § 4 mom.,
av dem 2 § 27 punkten och 146 § 14 punkten sådana de lyder i lag 1327/2021 samt 113 §
2 mom. och 158 § 4 mom. sådana de lyder i lag 965/2018, och
fogas till 2 §, sådan den lyder i lag 534/2020 och 1327/2021, nya 28—30 punkter, till lagen nya
11 d och 11 e §, till 88 §, sådan den lyder i lag 965/2018, nya 4—6 mom., till lagen nya 108 a,
115 a och 116 a §, till 146 §, sådan den lyder i lag 1327/2021, nya 15—17 punkter och till lagen
nya 158 a—158 d § som följer:

Riksdagens svar RSv 255/2022 rd

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

27) *genomförandeförordningen om flygledningstjänst* kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/373 om gemensamma krav för leverantörer av flygledningstjänst/flygtrafiktjänster och övriga nätverksfunktioner för flygledningstjänst, om tillsyn över dessa leverantörer samt om upphävande av förordning (EG) nr 482/2008, genomförandeförordningarna (EU) nr 1034/2011, (EU) nr 1035/2011 och (EU) 2016/1377 och ändring av förordning (EU) nr 677/2011, sådan denna genomförandeförordning lyder ändrad genom kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/469,

28) *U-space-genomförandeförordningen* kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/664 om ett regelverk för U-space,

29) *leverantör av U-space-tjänster* en juridisk person som enligt U-space-genomförandeförordningen är certifierad som leverantör av *U-space-tjänster* enligt artikel 2.2 i *U-space-luftrum* som avses i artikel 2.1 i den förordningen,

30) *leverantör av gemensamma informationstjänster för U-space* en tjänsteleverantör som tillhandahåller gemensamma informationstjänster enligt artikel 2.4 i U-space-genomförandeförordningen i U-space-luftrum.

11 d §

U-space-luftrum

Transport- och kommunikationsverket kan genom en föreskrift inrätta ett U-space-luftrum för högst tre år, och där kan verksamhet bedrivas med obemannade luftfartygssystem endast med stöd av U-space-tjänster.

11 e §

Tillgänglig information om UAS-zoner

Transport- och kommunikationsverket svarar för att informationen om UAS-zoner och U-space-luftrum är tillgänglig i ett allmänt använt enhetligt digitalt format. Transport- och kommunikationsverket kan åta sig denna uppgift eller köpa tjänsterna av privata eller offentliga tjänsteleverantörer. Vid överföring av uppgifter och utförandet av dem iakttas bestämmelserna i 210, 212, 213 och 215 § i lagen om transportservice.

På den som är anställd hos en sådan tjänsteleverantör som avses i 1 mom. tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när han eller hon utför uppgifter som avses i det momentet. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Riksdagens svar RSv 255/2022 rd

6 kap.

Tillstånd till luftfartsverksamhet i vissa fall

88 §

Förbud mot användning av flygplatser och begränsning av användningen

Transport- och kommunikationsverket kan förbjuda eller begränsa användningen av en flygplats för högst fyra veckor om det är nödvändigt för att upprätthålla territorialövervakningen, gränssäkerheten, landets försvar, polisverksamheten, räddningsuppgifter eller den allmänna ordningen och säkerheten.

Flygplatsoperatören kan på framställning av militärmyndigheten förbjuda eller begränsa användningen av en flygplats för högst sju dygn om det är nödvändigt för att upprätthålla territorialövervakningen eller landets försvar. Flygplatsoperatören ska utan dröjsmål underrätta Transport- och kommunikationsverket om förbudet eller begränsningen.

Militärmyndigheten kan med fysiska hinder spärra av en flygplats vars användning har förbjudits eller begränsats eftersom det är nödvändigt för att upprätthålla territorialövervakningen eller landets försvar. Vid avspärrningen ska säkerheten för den civila luftfarten beaktas.

10 kap.

Luftrumsplanering, flygledningstjänst och flygtrafiktjänst

108 a §

Tillhandahållande av gemensamma informationstjänster för U-space

Statsrådet kan utse en leverantör av gemensamma informationstjänster för U-space som tillhandahåller gemensamma informationstjänster med exklusiv rätt för ett eller flera U-space-luft- rum som inrättats enligt 11 d §. Innan leverantören av de gemensamma informationstjänsterna ut- ses ska inrikesministeriet och försvarsministeriet höras. Om leverantören av gemensamma infor- mationstjänster beviljas exklusiv rätt, ska den information som avses i artikel 5.1—5.3 i U-space- genomförandeförordningen göras tillgänglig för den exklusiva leverantören av gemensamma in- formationstjänster, och tjänsteleverantören ska lämna ut den enligt nämnda artikel.

Transport- och kommunikationsverket svarar som en del av de gemensamma informations- tjänsterna för U-space-luft- rum för att den information som avses i artikel 5.1—5.3 i U-space-ge- nomförandeförordningen görs tillgänglig, om leverantören av de gemensamma informations- tjänsterna för U-space inte beviljas exklusiv rätt enligt 1 mom. Transport- och kommunikations- verket kan åta sig denna uppgift eller köpa tjänsterna av privata eller offentliga tjänsteleverantö- rer. Vid överföring av uppgifter och utförandet av dem iakttas bestämmelserna i 210, 212, 213 och 215 § i lagen om transportservice.

Riksdagens svar RSv 255/2022 rd

På den som är anställd hos en sådan tjänsteleverantör som avses i 2 mom. tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när han eller hon utför uppgifter som avses i det momentet. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

113 §

Certifikat, behörighetsbevis, behörigheter, godkännanden och medicinska intyg för flygtrafik-tjänstpersonal

-
- AFIS-personal ska ha
- 1) av Transport- och kommunikationsverket beviljat eller godkänt certifikat, de behörigheter och godkännanden som krävs för uppgiften samt ett medicinskt intyg,
 - 2) ett i en främmande stat utfärdat certifikat eller motsvarande tillstånd, som Transport- och kommunikationsverket utifrån sin konsekvensbedömning godkänner som ett finskt tillstånd efter lokal utbildning, samt ett medicinskt intyg som erkänns i Finland i enlighet med internationella förpliktelser som är bindande för Finland, eller
 - 3) ett certifikat som avses i 1 mom.
-

115 a §

Tillgång till information för användare av U-space

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter om vilka trafikdata, vare sig de visas i realtid eller i efterhand, som leverantörer av U-space-tjänster, exklusiva leverantörer av gemensamma informationstjänster och leverantörer av flygtrafikledningstjänster ska göra tillgängliga för behöriga fysiska och juridiska personer enligt artikel 18 b i U-space-genomförandeförordningen.

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter om graden av tillgång till information för olika användare av den gemensamma informationen och säkerställa att den görs tillgänglig enligt artikel 18 c i U-space-genomförandeförordningen.

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter om information som leverantören av gemensamma informationstjänster och leverantörer av U-space-tjänster ska göra tillgängliga för att säkerställa att tillhandahållandet av U-space-tjänster främjar en säker användning av luftfartyg.

116 a §

Register över mode S-koder

Transport- och kommunikationsverket för ett register över mode S-koder för transpondrar. Syftet med registret är att säkerställa att koderna delas ändamålsenligt så att flygtrafiktjänstens radarsystem inte orsakas störningar.

Följande uppgifter om luftfartyget, fordonet eller anordningen ska införas i registret över mode S-koder:

Riksdagens svar RSv 255/2022 rd

- 1) ägarens och användarens namn och kontaktuppgifter,
- 2) transponderns identifieringskod, som kodats enligt ett standardenligt protokoll som Transport- och kommunikationsverket förutsätter och som avses i Chicagokonventionen,
- 3) eventuellt registreringsnummer eller motsvarande beteckning.

I registret över mode S-koder får även andra uppgifter om luftfartyget införas enligt internationella standarder och internationell praxis.

Luftfartygets, fordonets eller anordningens ägare eller användare ska lämna sådana uppgifter till den registeransvarige som avses i denna paragraf och förändringar i dem som inte ska anmälas till trafik- och transportregistret samt till anmälan föga tillräcklig utredning för att specificera och verifiera uppgifterna.

Personuppgifter raderas från registret tre år efter utgången av det år då transponderuppgifterna har raderats från registret på begäran av luftfartygets ägare, innehavare eller användare. I övrigt ska behovet av att lagra och radera personuppgifter som införts i registret bedömas åtminstone vart femte år från det att de infördes.

Uppgifter ur registret över mode S-koder får endast lämnas ut till myndigheter som avses i 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller för att utföra uppgifter som föreskrivs i lag eller föreskrivs eller bestäms med stöd av lag.

146 §

Åtgärder för ingripande i tillstånd som beviljats organisationer eller i anmälningspliktig verksamhet

Transport- och kommunikationsverket kan vid behov vidta åtgärder enligt 147—149 §, om det är fråga om

-
- 14) en innehavare av ett flyghindertillstånd enligt 158 §,
 - 15) en leverantör av U-space-tjänster,
 - 16) en leverantör av gemensamma informationstjänster,
 - 17) en leverantör av tjänster som tillhandahåller sådan ledningstjänst för trafik på plattan som avses i artikel 2.5 i kommissionens förordning (EU) nr 139/2014 om krav och administrativa rutiner för flygplatser enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008.

158 §

Flyghinder

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om

- 1) konstruktionen för hinder,
 - 2) märkning av hinder,
 - 3) befrielse från tillståndsplikt för hinder enligt 2 mom., om hindret inte påverkar flygplatsernas hinderbegränsande ytor eller flygprocedurerna eller om hindret är beläget i omedelbar närhet av ett befintligt hinder,
 - 4) andra motsvarande tekniska aspekter som avses i 1—3 punkten.
-

Riksdagens svar RSv 255/2022 rd

158 a §

Beviljande av flyghindertillstånd

Transport- och kommunikationsverket beviljar på ansökan flyghindertillstånd som avses i 158 § 2 mom. Tillstånd kan sökas av anordningens, byggnadens, konstruktionens eller märkets ägare, innehavare eller huvudman. Transport- och kommunikationsverket ska innan tillstånd beviljas utreda flyghindrets konsekvenser för flygtrafikens smidighet och flygplatsoperatören. Som stöd för utredningen ska Transport- och kommunikationsverket begära utlåtanden av leverantören av flygtrafikledningstjänsten, flygplatsoperatören, planerarna av flygprocedurerna, de myndigheter vars verksamhet hindret kan inverka på och de övriga parterna. I fråga om vindkraftverk som placeras i ett havsområde ska verket begära utlåtande av Gränsbevakningsväsendet.

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja flyghindertillstånd, om flygsäkerheten inte äventyras och om den olägenhet det planerade hindret medför för flygtrafikens smidighet kan minskas med till buds stående planeringskriterier för flygprocedurerna så att hindret inte medför oskälig olägenhet för flygplatsoperatören eller försvårar smidig flygtrafik.

158 b §

Register över flyghinder

Transport- och kommunikationsverket för ett register över flyghinder.

I registret införs namnet på och kontaktuppgifterna för innehavaren av flyghindertillståndet samt teknisk information om flyghindret. Innehavaren av flyghindertillståndet ska utan dröjsmål informera Transport- och kommunikationsverket eller en instans som myndigheten utsett om förändringar i hindret och kontaktuppgifterna.

Om inte något annat följer av internationella förpliktelser eller av lag, raderas uppgifterna i registret 10 år efter avlägsnandet av flyghindret.

158 c §

Överföring av offentliga förvaltningsuppgifter

Transport- och kommunikationsverket kan skaffa tjänster för förändring av registret över flyghinder samt direkt relaterade produktions-, förvaltnings- och utvecklingsuppgifter av Fintraffic Flygtrafiktjänst Ab. Tjänsteleverantören lämnar ut uppgifter i registret över flyghinder via Transport- och kommunikationsverkets tekniska gränssnitt.

Vid överföring av uppgifter och utförandet av dem iakttas bestämmelserna i 210, 212, 213 och 215 § i lagen om transportservice.

På den som är anställd hos den tjänsteleverantör som avses i 1 mom. tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när han eller hon utför uppgifter som avses i det momentet. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

Riksdagens svar RSv 255/2022 rd

158 d §

Utlämnande av uppgifter ur registret över flyghinder

Vad som i 28 kap. i lagen om transportservice föreskrivs om utlämnande av uppgifter ur trafik- och transportregistret samt i lagen om en infrastruktur för geografisk information (421/2009) om offentliggörande av geografisk information tillämpas också på utlämnande av uppgifter ur registret över flyghinder.

Den som för registret över flyghinder ska se till att tekniska data om flyghinder är fritt tillgängliga i maskinläsbart format via ett öppet tekniskt gränssnitt. Dessa data ska ha ett format utifrån vilket det inte går att identifiera enskilda personer och att sekretessbelagd information inte röjs.

Denna lag träder i kraft den
den 1 oktober 2023.

20 . Lagens 158 och 158 a—158 d § träder dock i kraft

Lag

om ändring av 127 och 128 § i lagen om transportservice

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om transportservice (320/2017) 127 § 4 mom. och 128 § 1 mom., sådana de lyder, 127 § 4 mom. i lag 984/2018 och 128 § 1 mom. i lag 1244/2021, som följer:

127 §

Bruksflygtillstånd

Transport- och kommunikationsverket meddelar de närmare föreskrifter om förutsättningarna för erhållande av bruksflygtillstånd och bedrivande av anmälningspliktig verksamhet som behövs för säker bruksflygverksamhet. Föreskrifterna kan gälla

- 1) dimensionering och yrkesskicklighet i fråga om organisation och personal för innehavare av bruksflygtillstånd eller den som gör anmälan,
- 2) materiel som används för den verksamhet som avses i bruksflygtillståndet eller anmälan,
- 3) drifthandböcker och förfaranden för innehavare av bruksflygtillstånd eller den som gör anmälan,
- 4) ekonomiska krav på innehavare av bruksflygtillstånd eller den som gör anmälan.

Riksdagens svar RSv 255/2022 rd

128 §

Anmälan om flygverksamhet som bedrivs med vissa luftfartyg

Till den del transport av passagerare mot betalning eller ersättning som täcker kostnaderna med ett luftfartyg som avses i punkt 1 led a, d eller g i bilaga I till EASA-förordningen inte förutsätter operativ licens enligt lufttrafikförordningen eller bruksflygtillstånd enligt 127 § i denna lag och inget annat följer av Europeiska unionens lagstiftning eller av en internationell förpliktelse som är bindande för Finland, ska operatören göra en anmälan om flygverksamhet till Transport- och kommunikationsverket innan verksamheten inleds.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 24 c och 34 a § i territorialövervakningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i territorialövervakningslagen (755/2000) 24 c § 1 mom. och 34 a § 1 mom., sådana de lyder i lag 945/2018, som följer:

24 c §

Tryggande av ett statsluftfartygs territorialövervakningsuppdrag och territorialövervakningsuppdrag på havsområden

Leverantören av flygtrafikledningstjänster och cellen för luftrumspanering samt i luftfartslagen avsedda leverantörer av U-space-tjänster ska på en territorialövervakningsmyndighets begäran trygga obehindrad användning av luftrummet för ett statsluftfartyg som utför ett territorialövervakningsuppdrag.

— — — — —

34 a §

Tryggande av användningen av maktmedel i luftrummet och på havsområden

Utöver vad som i luftfartslagen föreskrivs om användning av luftrummet, ska leverantören av flygtrafikledningstjänster och cellen för luftrumspanering samt leverantörer av U-space-tjänster på en territorialövervakningsmyndighets begäran begränsa användningen av luftrummet för att trygga användningen av maktmedel enligt 31—33 § i denna lag och för avvärjande av fientlig

Riksdagens svar RSv 255/2022 rd

verksamhet enligt 34 § samt i detta syfte bereda statsluftfartyg obehindrad användning av luft-
rummet.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 27.1.2023

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare